

15. artikulua.– Ikastetxeen autonomia.

1.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ikastetxeen pedagogia- eta kudeaketa-autonomia sustatuko du. Gainera, irakasleen talde-lana eta ikerketa-jarduera sustatuko du, heziketa-praktika-tik abiatuta.

2.– Ikastetxeek autonomia izango dute curriculumak zehazteko, eta, horiek garatzeko, beren hezkuntza-proiektuan ezarritakoa hartuko dute erreferentziazat. Autonomia hau, era berean, isla-tuta geratzen da ikastetxe bakoitzak garatzen dituen proiektuetan, zeinek Hezkuntza-proiektua ere hartuko baitute erreferentziazat. Proiektu guztietan, beharrezkoa da curriculumaren gaineko erabakiak eta antolakuntzaren gainekoak bat etortzea.

3.– Ikastetxe bakoitzak, bere curriculumak garatzeko, dekretu honen VI. eranskinean ezarritako asteko ordutegiaren ehuneko bat erabil dezake modu autonomoan kudeatzeko. Taldeak eta ikas-gaiak malgutasunez antola ditzakete; ikasleen ezaugarrien arabera antolaketa-neurri egokienak eta ezaugarri haien arabera aniztasunari arreta emateko neurri egokienak har ditzakete, eta eremu bereko ikasgaiak batera ematea dakarten antolaketa didaktikoak ezar ditzakete.

4.– Sail eskudunak ezarritako curriculumak zehaztu edo egokituko dituzte ikastetxeek, eta beren hezkuntza-proiektuan txertatuko dituzte, lehentasuna emanaz herritartasun aktibora bidera-tutako ikaskuntza konpetentzialaren berezko printzipioak, helburuak eta metodologia sustatzeari eta garatzeari.

5.– Zuzendaritza-taldeek, beren autonomia eremuaren barruan, hezkuntza-komunitate osoaren parte-hartzea sustatuko dute, ikastetxearen hezkuntza-proiektuan ezarritako konpromisoak bete-tzeko zeregina bultzatze aldera.

6.– Oinarrizko Hezkuntzako helburuak erdiesteko, zuzendaritza-taldeek lankidetzak eta koope-razio-harremanak hasiko dituzte hurbileko beste erakunde batzuekin; bereziki, udalekin.

7.– Ikastetxeek laguntza emango diete beren inguruneko erakundeei hizkuntza-normalizazioko planak sustatzeko.

8.– Ikasleek Ikastetxearen hezkuntza-proiektuaren prestaketan parte har dezaten sustatuko da.

9.– Ikastetxeek familien parte-hartzea eta inplikazioa sustatuko dute. Horretarako, ikastetxeek eta guraso-elkarteek prestakuntza-ekintzak garatu ditzakete guraso eta legezko tutoreentzat, eta, horietan, curriculumean ezarritako inklusio- eta hezkidetzaren printzipioak hartuko dituzte kontuan.

10.– Ikastetxea hezkuntza-sistema baten barruan txertatuta dago eta haren arabera dihardu; ikastetxearen autonomiak, bada, behar bezala egokitu behar du testuinguru horretara. Hezkuntza-esparru hau gai da egokiro bateratzeko helburu eta arau komunak eta ikastetxeek hain beharrezkoa duten pedagogia- eta kudeaketa-autonomia; hori horrela izan dadin, baina, nahi-taezkoa da ebaluazioa egiteko eta kontuak emateko mekanismoak ezartzea. Hezkuntza-sistemak erronka handiak ditu aurrez aurre, eta egoera horrek ezinbestean eskatzen du ikastetxeen esku uzten diren bitarteko eta baliabideen erabilerari buruzko informazioa publikoa eta gardena izatea, eta, horrekin batera, lortzen diren emaitzen gaineko balorazioa egitea.

16. artikulua.– Ikastetxearen hezkuntza-proiektua.

1.– Ikastetxearen hezkuntza-proiektuan, ikastetxeak bere autonomia baliatuz egindako hezkuntza-aukera eta jarraibide nagusiak biltzen dituen proposamen integrala jaso behar da; jarraibide nagusiok erreferentzia gisa balio dute hezkuntza-komunitateak ikastetxean esku hartzeko prozesua koherentziaz zuzentzeko.

2.– Ikastetxearen hezkuntza-proiektuak berariaz jasoko ditu balioak, helburuak eta jarduketak-lehentasanak, eta eskumeneko sailean ezarritako curriculumak ikastetxean nola zehaztuko diren adieraziko du –Klaustroak finkatu eta onartuko du curriculumak zehazteko modua–; orobat, herritar aktiboak hezteko ikaskuntza konpetentzialak berezko dituen printzipioak, helburuak eta metodologia sustatu eta garatuko ditu. Horiez gain, modu transbertsanean landuko ditu balioetan oinarritutako hezkuntza, garapen jasangarria, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna eta diskriminaziorik eza, nesken eta emakumeen aurkako indarkeriaren prebentzioa, eskolako jazarpena eta ziberjazarpena, eta bake-kultura eta giza eskubideak. Ikastetxearen estrategia digitala ere jasoko du. Ikastetxe bakoitzaren hezkuntza-proiektua eratzeko, ikastetxearen hezkuntza-proiektuaren barruko osagaia izanik, hezkuntza-proiektu osoa eratzeko orduan bezala, arretaz hausnartu eta aztertuko da ikastetxearen ingurunea.

3.– Ikastetxe publikoetako Ordezkaritza Organo Gorenari edo itunpeko ikastetxe pribatuetako titularrari dagokio ikastetxearen hezkuntza-proiektua onartzea. Batean zein bestean, argitara eman behar da.

17. artikulua.– Ordutegia.

1.– VI. eranskinean zehazten da ikastetxeek arloetan eta ikasgai bakoitzean zenbat ordu eman behar dituen gutxienez, baita Oinarrizko Hezkuntzako etapa bakoitzean zenbat ordu kudeatu ditzaketen ere beren autonomia baliatuz.

2.– Ikastetxe bakoitzak arloen eta ikasgaien artean banatuko ditu etapa bakoitzeko orduak, betiere VI. eranskinean gutxienezkotzat jotzen den ordu kopurua betez. Aukera hori baliatzen ez duten ikastetxeek eranskin berean adierazten den erreferentziazko ordutegi bat beteko dute.

3.– Lehen Hezkuntzako maila bakoitzak gutxienez 875 ordu ditu urtean. Ikasleen eskola-jarduerak asteleheneetik ostiralera egingo dira, goizez eta arratsaldean. Maila bakoitzean, astean 25

ordu izango dira gutxienez, egunero 30 minutuko jolasgaraia barnean dela (lehen zikloan eguneko 45 minutukoa izan ahalko da). Arlo bakoitzari emandako ordutegia arlo horietako bakoitzean lan egiteko behar den denbora izango da, alde batera utzi gabe etaparen izaera orokorra eta integratzailea.

4.– Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako maila bakoitza gutxienez 1.050 ordukoa da urtean. Oro har, ikasleen eskola-jarduerak astelehenetik ostiralera egingo dira, goizez eta arratsaldez, eta maila bakoitzean astean 30 ordu gutxienez izango dira, egunero 30 minutuko jolasgaraia barnean dela.

5.– Goizeko eta arratsaldeko jardunaldien arteko tartea ez da ordu eta erditik beherakoa izango Lehen Hezkuntzan, ezta ordubetik beherakoa ere Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan.

6.– Ikastetxeek irakastorduetan tarte bat hartuko dute ikasleentzat adierazgarriak diren proiektuak egiteko, zeharkako ikuspegi globalizatzaile batetik besteak beste garapen jasangarrirako hezkuntza eta tokiko eta munduko herritartasuna bultzatuko dituztenak, eta hori formulatu diren arloetan, ikasgaietan eta eremuetan egingo dute, edo modu autonomoan kudeatzen duten ordutegiko tartean.

7.– Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikastetxeek, indarrean dagoen araudiaren arabera, ordutegia malgutzeko aukera aurreikusi behar dute, ikasleek dituzten egoera bereziei erantzuteko. Besteak beste, osasuna, eskolatze partekatua edo ikasketen aldibereotasuna direla-eta sortzen diren egoerak sartzen dira hor.

18. artikulua.– Adingabeko ikasleen guraso eta legezko tutoreak ikaslearen hezkuntza prozesuan parte hartzea eta inplikatzeari.

1.– Gurasoek edo legezko tutoreek eskubidea dute ikasle adingabeen eskola-hezkuntzaren jarraipena egiteko eta haien eskola-hezkuntzan parte hartzeko.

2.– Ikasle adingabeen gurasoek eta legezko tutoreek hezkuntza-prozesuan babesa eman eta parte hartu beharko dute, laguntza emanez ikastetxeek ikasleen aurrerabidea errazteko hartzen dituzten laguntza-neurri indargarrietan.

3.– Era berean, ikastetxeek eta ikasle adingabeen guraso edo legezko tutoreek, banaka, hasieran hartutako konpromisoak berrikusi ditzakete eta haien aldatzeko akordioak egin, ikaslearen hezkuntza- edo elkarbizitza-prozesua hobetzeko edo banaka atzemandako arazoak konpontzeko.

19. artikulua.– Irakasle-taldea.

1.– Ikasle-talde berean esku hartzen duten irakasleak dira talde horren irakasle-taldea.

2.– Antolaketa-neurrien bidez, ikastetxeek Oinarrizko Hezkuntza osoan talde bakoitzean parte hartzen duten irakasleen kopurua murrizteko baldintzak ezarriko dituzte, batik bat Lehen Hezkuntzan, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehenengo bi mailetan eta curriculumak dibertsifikatzeko eta ikaskuntza eta errendimendua hobetzeko programetan. Helburu horrekin, kualifikazio egokia duten irakasleek ikasgai bat baino gehiago emango dituzte.

3.– Zuzendaritza-taldeak talde-lana, gogoeta eta hezkuntza-ikerketak sustatuko ditu irakasleentzat, koordinazio-bileren bidez. Esparru horretan, ordutegi espezifikoak aurreikusi behar dira irakasle-taldeentzat koordinazio-bilerak irakasleek ikastetxean egon behar duten aldian egiteko.

4.– Behar bezala justifikatzen ez bada behintzat, Lehen Hezkuntzako tutore bakoitzak gutxienez bi ikasturte eman behar ditu ikasle talde berarekin.

5.– Eremuen arabera lan egiten denean, eta ahal den guztietan, tutorea arduratuko da eremue-tako batez.

6.– Ikastetxeko zuzendaritza-taldeari dagokio ikasle-taldeei, zikloei, arloei, ikasgaiei edo ere-muei irakasleak esleitzea. Ikastetxean gerora sortutako beharrei erantzute aldera, ikastetxeko zuzendariak aldi baterako eta behar bezala justifikatuta alda dezake esleipen hori, baita irakastor-duen banaketa ere.

20. artikulua.– Irakasleen kompetentzia-profila, prestakuntza, koordinazioa eta ebaluazioa.

1.– Irakasleek kompetentzia-profil egokia izan behar dute egoera ezin hobean beren gain har-zeko beren funtzioen berezko erantzukizunak eta, bereziki, ikasleen irteera-profilari lotutako kompetentziak lortzen laguntzarekin lotuta dauden erantzukizunak.

2.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak arauzko xedapenen bidez zehaztuko du irakas-leen kompetentzia-profila.

3.– Irakasleen prestakuntzaren helburua da ikasleei garapen pertsonal eta afektiboan eta konpe-tentzien garapenean laguntzeko behar den kompetentzia-profila lortzea. Prestakuntza-prozesuetan arreta berezia jarri behar zaie hezkuntza inklusiboari, hezkidetzari, aniztasun afektibo-sexualari eta hezkuntzan laguntza berezia eta berariazkoa behar duten kolektiboentzako arreta egokiari. Era berean, ikastetxeen testuinguruan berdintasunaren, jazarpenaren eta tratu txarren arloak lantzeko prestakuntza espezifiko ere jasoko da, bai, orobat, haurren aurkako indarkeriari aurre hartzeko, antzemateko eta aurre egiteko prestakuntza ere. Hezkuntza arloko eskumena duen sailak irakas-leak prestatzeko jarduerak planifikatuko ditu; jarduera horien eskaintza dibertsifikatua eta doakoa bermatuko du, eta behar diren neurriak ezarriko ditu irakasleek jarduerotan parte har dezaten. Ikastetxe bakoitzaren premien arabera hautatuko da prestakuntza espezifiko, hausnarketa-pro-zesuetatik ateratako ondorioak aintzat hartuta.

4.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak sustatutako prestakuntza-ekintzen planteamenduak ezaugarri hauek ditu:

a) Ikastetxea prestakuntzarako plangintzaren ardatz gisa ikus dadin sustatzen du.

b) Hezkuntza-ekintzan jartzen du arreta, eta berrikuntza sustatzen du, irakasteko jardunari buruzko azterketaren eta hausnarketaren bidez.

c) Irakasteko eta ikasteko prozesuak ikertzeko, berritzeko, garatzeko eta ebaluatzeko proze-suak sartzten ditu, praktikari buruzko hausnarketatik abiatzen direnak, eta prestakuntza-sareetan parte hartzeko zeregina ere hor txertatzen du.

5.– Hezkuntza-komunitateko kide guztien koordinazioa eta kooperazioa sustatu behar da ikas-tetxeko hezkuntza- eta antolaketa-esparru guztietan. Era berean, inguruneko beste ikastetxe eta hezkuntza-eragile batzuekin koordinatzeko eta kooperatzeko ekintzak sustatuko dira. Irakasleek prozesu horretan lagundu eta parte hartu behar dute.

6.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ebaluatuko ditu irakasleen kompetentziak. Ebaluazio horretan, irakasleek ere parte hartuko dute, beren garapen profesionala hobetzen eta ebaluazio horretatik eratoritzen diren prestakuntza-ekintzak planifikatzen laguntzeko.

21. artikulua.– Hezkuntzarako tutoretza eta orientazioa.

1.– Hezkuntza-orientazioa etengabeko laguntza-prozesua da, sistematikoa, irakasteko jardue-ran sartzten dena, eta haren helburua ikasleei funtsezko kompetentziak garatzen eta eskuratzen

laguntzea da, beren proiektu pertsonalaren eta profesionalaren jabe izan daitezen eta herritartasuna gauzatu dezaten.

2.– Hezkuntza-komunitate osoaren ardura da; berariaz, irakasle-taldeari dagokio, eta, bereziki, tutoreari; izan ere, tutorea da bere taldeko ikasleen orientazio akademiko eta profesionalaren arduradun nagusia, eta hark du ikasle horiei eskolak ematen dizkieten irakasleak koordinatzeko eta ikasleen gurasoekin edo legezko arduradunekin komunikazio arina ezartzeko ardura nagusia. Hori guztia irakasle orientatzaileen edo aholkularien laguntzarekin egingo da.

3.– Ikastetxearen hezkuntza-proiektuak hezkuntza-orientazioa arautzen duten printzipioak ezarriko ditu, eta tutoretzaren eredua zehaztuko, printzipio horien arabera.

4.– Ikastetxeko zuzendaritzak adi egon behar du hezkuntzarako tutoretzako eta hezkuntza-orientazioko ekintzak ikastetxeko profesional guztien eta hezkuntza-komunitateko gainerako kideen artean banatuta eta koordinatuta gauzatu daitezen, hezkuntza-etapa bakoitzaren ezaugarrietara egokituta.

5.– Eskubideen eta aukeren berdintasuna sustatzeko, hezkuntza-zentroek emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eragingarria garatzeko neurriak txertatuko dituzte tutoretzako planetan eta elkarbizitza planetan.

6.– Hezkuntza-orientazioak, ikastetxearen Urteko Planean eta Hezkuntzarako Tutoretzan txertatuta, ikasleen garapen integrala bermatzen duten jarduera programatuak, sistematizatuak eta ebaluagarriak jaso behar ditu, baita eskolaldiko laguntza pertsonalizatua ere, eta nork bere burua ezagutzera eta autonomia garatzera bultzatu, erabakiak hartzeko orduan gida ditzan ikasleak. Irakasle-taldeen, gainera, ikasleen ikaskuntzaren eta autonomiaren aldeko estrategia didaktikoak eta pedagogikoak sartu behar dituzte.

7.– Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako etapan, orientazio-prozesuak barnean hartuko ditu ikasleei beren burua ezagutzen laguntzen dieten eta prestakuntza-ibilbidea eta bizitza-proiektua egiteko orduan erabakiak hartzen laguntzen dieten orientazio pertsonal, sozial, akademiko eta profesionaleko jarduerak, eta lan-orientazio guztien berri jakitea bultzatuko da, estereotipo sexistarik gabeko interes eta bokazioak pizten laguntzeko.

8.– Behar bezala garatutako hezkuntzarako tutoretzak bermatzen du taldeko ikasle bakoitza banaka eta bere berezitasunekin hartzen dela aintzat. Talde bakoitzeko tutorea da laguntzeko, desberdintasunak hautemateko eta inklusioa eta aniztasuna indartzeko aukera gehien duen pertsona hezkuntza-komunitatean.

9.– Tutoretza hezkuntza-ekintzen multzo bat da, zeinek funtsezko kompetentziak lortzen laguntzen baitute eta,aldi berean, beharrezkoak baitira ikasleen ibilbide pertsonala, akademikoa eta profesionala –bilakaera-unearen eta hezkuntza-etaparen arabera– modu progresiboan garatzeko.

10.– Hezkuntzarako tutoretzak jarraipen indibiduala eta irakasle guztien jarraipen pertsonalizatua eta taldeko jarraipena konbinatzen ditu, ikasleen gizarte-koehesioan laguntzen duten proposamen pedagogikoak aplikatuz. Halaber, ikasleek beren ikasteko prozesuan eta beren garapen pertsonalean eta sozialean inplikazio aktiboa izan dezaten sustatzen du.

11.– Hezkuntzarako taldeko tutoretza-saioen edukiak lau gai multzoren inguruan antolatu behar dira: garapen pertsonala, pertsonen arteko harremanak, ikasteko prozesuak eta ikasketa-orientazio profesionala. Multzo bakoitzeko edukia aldatu egingo da Oinarrizko Hezkuntzako etapetan zehar, ikasleen beharretara eta interesetara egokitu dadin.

12.– Ikastetxearen antolaketa- eta funtzionamendu-araudiak, eskura dauden baliabideen bidez, tutoretzaren koherentzia eta jarraitutasuna bermatu behar ditu ikasleak eskolatzen diren bitartean.

13.– Ikasleen tutoretza irakaskuntza-funtzioaren parte da. Ikasle guztiek izan behar dute tutore bat, eta tutore hori arduratuko da dagozkion ikasleen hezkuntza-prozesua orientatzeaz, banaka zein taldean. Tutoreak ikasleen garapen pertsonalaz, haien ongizateaz eta funtsezko kompetentzien lorpen progresiboaz arduratu behar du bereziki.

14.– Tutoreari dagokio ikasleen eskola-jarduerei buruzko guztiaren berri ematea ikasleei eta haien guraso edo legezko tutoreei –ikasleak adingabeak izanez gero–; haiek, nolahi ere, haiek eskubidea dute irakasleengana edo ikastetxeko gobernu-organoetara jotzeko. Adin nagusiko ikasleen kasuan, guraso eta legezko tutoreek eskubide hori baliatu ahal izango dute, interes legitimoa justifikatuz gero.

15.– Tutoreari dagokio beharrezkoa den dokumentazio akademikoa formalizatu eta betetzea eta irakasle-taldea koordinatzea ikasleen kudeaketa pedagogikoari dagokionez.

16.– Ikasleen tutorearen ardura da irakasle-taldeak jarduketa-plan pertsonalizatua beharrezkoa denean prestatzeko lana koordinatzea, ikastetxeko aholkulariekin edo orientatzaileekin eta, hala badagokio, kanpoko hezkuntza-zerbitzuen aholkularitzarekin lankidetzan arituz. Gainera, plan horren jarraipena egin behar du, eta gurasoen, legezko tutoreen eta ikaslearen solaskide nagusia izango da.

17.– Oinarrizko Hezkuntza osoan zehar, irakasle-taldeen beharrezkoak diren hezkuntza-sistemako informazioak jaso behar dituzte ikasle bakoitzari buruz, eta hurrengo mailara eta hurrengo etapara bidali. Ikastetxeak behar diren hezkuntza-sistemako informazioak jasotzeko eta bidaltzeko erregistro bat izan behar du. Tutoreak du erregistro horretako informazioa eguneratzeko eta kudeatzeko erantzukizuna. Erregistro horretan, besteak beste, kompetentzietan erdietsi den mailari buruzko datuak eta jaso diren errefortzu-neurriak eta laguntzak sartu behar dira.

18.– Ikasleek eta haien gurasoek edo tutoreek –ikasleak adingabeak izanez gero– ebaluazio-txosten bat jaso behar dute ikasturte bakoitza amaitutakoan. Txosten hori tutoreak eratzten du, irakasle-taldearen laguntzarekin, eta ikaslearen ikaskuntzei buruzko informazioa eta funtsezko kompetentzietan eskuratutako mailari buruzkoa biltzen du hor, eta, hala badagokio, hurrengo ikasturterako gomendioak eta hezkuntza-arloko errefortzu-neurrien proposamenak. Txosten hori ikasleen espedientearekin batera gorde behar da, eta ezarritako koordinazio-mekanismoen bidez eman behar da ikaslea ikastetxez aldatzen denean.

19.– Ikastetxeko irakasle aholkulariek edo orientatzaileek laguntza eman behar diete tutoreari eta irakasle-taldeei orientazio- eta tutoretza-ekintzen plangintzan eta jarraipenean, eta ikasteko zailtasun espezifikoak hautematen eta aztertzen, eta aholkuak eman behar dituzte ikasle guztiek eskola-arrakasta izateko erantzun inklusiboen gainean. Halaber, ikastetxez kanpoko gizarte- eta hezkuntza-arloko eta komunitate-arloko eragile eta babesleekiko elkarlana koordinatuko dute, eta ikasleei eta, ikasle adingabeen kasuan, guraso eta legezko tutoreei lagunduko diete eskola-ibiltzean zehar, eta orientabidea emango diete erabakiak hartzeko orduan, beren gaitasunak eta interesak ahalik eta hobekien gara ditzaten.

20.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak orientabideak emango dizkie ikastetxeei Oinarrizko Hezkuntzako Tutoretza Plana egiteko eta garatzeko.

22. artikulua.– Trantsizioa.

1.– Mailaz igarotzen denerako, etapa bat bukatu eta beste bat hasten denerako eta ikastetxez aldatzen denerako, ikastetxeek koordinazio-mekanismoak eta beharrezkoak diren hezkuntza-sis-

temako informazioak eskualdatzeko mekanismoak izan behar dituzte, hezkuntza-koherentzia eta prestakuntzaren jarraitutasuna errazteko eta ziurtatzeko.

2.– Ikastetxeek koordinatzeko eta informazioa eskualdatzeko mekanismoak izan behar dituzte etapa batetik bestera igarotzean ikasleen hezkuntza-prozesuan etenik egon ez dadin, ikaslea ikastetxez aldatu zein ez. Mekanismo horiek ezinbestekoak dira berariazko hezkuntza-laguntzaren premia duten ikasleentzat, eta jatorrizko eta helmugako ikastetxeetako profesionalen arteko kolaborazioak ezartzea ekar dezakete.

3.– Lehen Hezkuntzatik Bigarren Hezkuntzara igarotzean, Bigarren Hezkuntzako ikastetxean matrikula egindakoan, ikastetxe horrek ikaslearen Lehen Hezkuntzako historia akademikoa eta etaparen amaierako banakako txostena izan behar ditu eskura. Banakako txostenean, funtsezko kompetentzietan lortutako garapen-mailari buruzko informazioa egongo da. Atxikitako ikastetxeek, gainera, ikasleen Lehen Hezkuntzako azken mailako tutorearen eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehen mailako tutorearen edo Bigarren Hezkuntzako ikastetxeko ordezkari baten arteko elkarrizketak jaso behar dituzte, ikasleen ikaskuntza-ibilbideari buruzko informazioa osa dadin. Hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleen kasuan, aholkularitzako eta orientazio psikopedagogikoko taldeek ere parte hartu behar dute.

4.– Beren funtzioak betetzeko ikasleen edo haien familien ohorea eta intimitatea ukitzen dituzten datu pertsonaletara eta familiarretara irispidea duten irakasleek eta gainerako langileek isilpean gorde beharko dituzte datuok.

23. artikulua.– Hezkuntza-erantzuna hezkuntza-sistema inklusiboaren esparruan.

1.– Eskola inklusiboaren esparruan, ikasle guztiei dagokie hezkuntza-arreta, eta, egoera arruntean, hezkuntzan ekitatez eta aukera berberekin sartzeko eta hezkuntza-arrakasta izateko behar diren neurri eta laguntzen onuradun izan behar dute.

2.– Aniztasunari erantzuteko neurriek ikasleen hezkuntza-premiei erantzun behar diete ingurune normalizatu eta inklusibo batean. Horretarako, ikasleen interesak, motibazioak eta ikasteko gaitasunak kontuan hartuko dira, eta neurriok, betiere, Oinarrizko Hezkuntzako helburuak eta dagokion titulazioa lortzeko bidea eman behar diete.

3.– Ikasteko eta parte hartzeko oztopoak gainditzeko hezkuntza-jarduketa guztiak dira aniztasunari erantzuteko neurriak. Eskolak ikasleen aniztasunari erantzun diezaion profesionalak erabiltzen duten testuinguruko edozein elementu jotzen da laguntzat (elementu pertsonala, antolaketakoa, materiala edo metodologikoa).

4.– Hezkuntza-premiak goiz atzematea oinarrizko jarduketa-printzipio bat da, eskolaldiaren hasieratik eta Oinarrizko Hezkuntzan zehar. Irakasle eta hezkuntza-langile guztiek aktiboki parte hartu behar dute inklusiorako oztopoak goiz atzematen. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak onartutako programak eta protokoloak aginduzkoak izango dira, eta funts publikoekin babes-tutako ikastetxe guztietan aplikatu behar dira.

5.– Ikastetxeei dagokie ikaskuntzarako diseinu unibertsalaren ikuspegian oinarritutako elkarbizitza- eta ikaskuntza-ingurune segurua sortzea eta eraginkortasunez ziurtatzea etapa batetik besterako urratsak eta prestakuntzako ibilbidea.

24. artikulua.– Jarduera Plan Pertsonalizatua.

1.– Jarduera Plan Pertsonalizatua dokumentu bat da, ikasle jakin batek hezkuntza-proiektua garatzen den edozein testuingurutan dituen premiei erantzuteko aurreikusitako jarduketak biltzen dituena. Plana ikasgelako programaziotik abiatuta gauzatuko da, edo curriculum-proiektutik

abiatuta, laguntza-premia orokortuak dituzten ikasleentzako Laguntza Intentsiboko Programaren kasuan.

2.– Ikasleek eta guraso edo legezko tutoreek –ikasleak adingabeak izanez gero– Jarduera Plan Pertsonalizatuaren prestaketaren berri izan behar dute, haren edukiaren berri, ikaslearen ebaluazioan eta kalifikazioan eragina duten erabakien berri eta, hala badagokio, planaren amaieraren berri.

3.– Jarduera Plan Pertsonalizatua prestatzeko eta planifikatzeko prozesuan, tartean diren pertsona guztien arteko kolaborazioa sustatuko da: ikaslea, irakasleak, familia eta, hala badagokio, beste eragile batzuk.

4.– Irakasle aholkulariek edo orientatzaileek, irakasle tutoreekin batera, ziurtatuko dute irakasle-taldearekiko eta irakasle tutorekiko koordinazioa badagoela Jarduera Plan Pertsonalizatua duten ikasleak zikloz aldatzean edo hezkuntza-etapaz aldatzean.

5.– Ikastetxeko zuzendaritzak zainduko du Jarduera Plan Pertsonalizatua aurreikusitako moduan garatzen dela, eta tartean diren eragileen koordinazioa ziurtatuko du.

6.– Jarduera Plan Pertsonalizatuak Hezkuntza Ikuskaritzaren esku izango dira.

25. artikulua.– Curriculumuma dibertsifikatzeko programak.

1.– Curriculumuma dibertsifikatzeko programak aniztasunari erantzuteko neurri bat dira, eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako hirugarren edo laugarren mailetan eskolatuta egonik ikasteko zailtasun bereziak dituzten, ikasteko beste erritmo bat duten edo eskola-ingurunera egokitzen ez diren ikasleentzat dira (hor ez dira sartzen ikasteko ahalegin faltaren ondoriozko arazoak dituztenak). Programak ikasle horiei Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako graduatu-titulua lortzen laguntzeko dira.

2.– Ikasleei berei eta gurasoei edo legezko tutoreei entzun ondoren, ikasleak programa hauetan sartu ahal izango dira, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan hirugarren mailatik aurrera, irakasle-taldeak hala proposatuta. Proposamen horretan jaso beharko dira batetik, ikaslearen ebaluazio akademikoa eta ebaluazio psikopedagogikoa, eta, bestetik, Orientazio Departamentuak ikaslea programan sartzeko proposamena egiteko ikasturte-bukaeran egin beharreko txostena ere. Txosten horretan, gainera, helburuak eta ezarritako konpetentziak zenbateraino lortu diren adierazi behar da.

3.– Curriculumuma dibertsifikatzeko programak, oro har, bi ikasturte dira, hirugarren mailatik aurrera eta etapa amaitu arte. Salbuespen gisa, laugarren maila amaitzean Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako graduatu-titulua lortzeko moduan ez dauden ikasleak proposatu ahal izango dira programan sartzeko, baldin eta irakasle-taldeak uste badu neurri horri esker titulu hori lortuko dutela etaparako aurreikusitako iraupen-mugak gainditu gabe.

4.– Programa horiek curriculum-antolaketa jakin bat behar dute, oro har ezarritakoaz bestelakoa. Diziplinarteko eremu edo proiektuen bidez garatuko dira. Bi kasuetan, programan parte hartzen duten ikasleen taldeko eta banakako tutoretza indartuko da, eta programari dagokion Tutoretza Planean jasoko da.

5.– Diziplinarteko proiektuen bidez antolatuz gero, programako ikasleek talde arruntetan izango dituzte hirugarren eta laugarren mailetakoko ikasgai guztiak.

6.– Eremuen arabera antolatutako programa bat aukeratuz gero, ikasleek bi eremu espezifikoa eta etaparako ezartzen diren eta eremuetan jasotzen ez diren gutxienez hiru ikasgai izango dituzte

(azken horiek talde arruntean egingo dituzte oro har). Gainera, izaera praktikoko eremu bat jarri ahal izango da. Bi eremu espezifiko horiek honela osatuko dira:

a) Hizkuntza- eta gizarte-eremua: Euskara eta Literatura, Gaztelania eta Literatura, Atzerriko Hizkuntza eta Geografia eta Historia ikasgaien oinarrizko alderdiak biltzen ditu.

b) Eremu zientifiko-teknologikoa: Matematika; Biologia eta Geologia; Fisika eta Kimika, eta Teknologia eta Digitalizazioa ikasgaien oinarrizko alderdiak biltzen ditu.

7.– Curriculum dibertsifikatzeko programa bat egiten duen ikasle orok Jarduera Plan Pertsonalizatu bat izan behar du.

8.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ezarriko ditu, berariazko deialdien bidez, programa horiek aurrera eramateko baldintzak.

26. artikulua.– Eskolatze osagarriko programak.

1.– Eskolatze osagarriko programak aniztasunari erantzuteko neurri eta laguntza osagarriak dira, eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan eskolatuta dauden eta gehienez 15 urte dituzten ikasleentzat dira (programa hasten den urteko abenduaren 31rako beteta eduki behar dituzte 15 urteak).

2.– Programa horiek egiturazkoak izango dira, eta egoera pertsonalen edo eskola-historiaren ondorioz ikasteko eta parte hartzeko oztopoak dituzten ikasleak bilduko dituzte, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan aniztasunari erantzuteko aurreikusitako neurri guztiak hartu ondoren betiere.

3.– Ikasleek hezkuntza-prozesuarekiko, ikaskideekiko, irakasleekiko eta gizarte-ingurunearekiko jarrera positiboak izatea da helburua, hasteko arlo pertsonalean eta sozialean aurrera egin dezaten, eta gero, programa amaitu ondoren, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako helburuak lortzeko prozesuari berrekin diezaioten.

4.– Eskolatze osagarriko programak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza ematen duten eta funts publikoen bitartez finantzatzen diren ikastetxeetan egingo dira, edo hezkuntzaren arloko eskumena duen sailarekin arlo horretako hitzarmenak edo akordioak dituzten gizarte- eta hezkuntza-arloko erakunde eta entitateetan, sailak egiten dituen deialdien arabera.

27. artikulua.– Laguntza-premia orokortuak dituzten ikasleentzako Laguntza Intentsiboko Programa.

1.– Programa hau egiturazkoa da, eta ezohiko baliabide espezifikoak da hezkuntza-premia berezi iraunkorrak, larritasun handia eta muga funtzional nabarmenak dituzten eta eskolatzeko erantzun espezializatua, intentsiboa eta pertsonalizatua behar duten ikasleentzat.

2.– Laguntza Intentsiboko Programa 16 urtera arteko ikasleentzat da. Ikasle bakoitzak Jarduera Plan Pertsonalizatua izango du. Plan horren erreferentzia garapen pertsonalerako eta ikaskuntza funtzionalak eskuratzeko beharrezkoak diren kompetentzia eta trebetasun moldakorrak izango dira. Ikasle bakoitzaren planean definitzen diren neurriek hezkuntza-espazio komunetan ahalik eta parte-hartze handiena izatea erraztuko dute, eta haietan ikastetxearen eta komunitatearen baliabideak kontuan hartuko dira, ikasleen aurrerapen pertsonalerako eta ikaskuntzetarako laguntza nagusia diren aldetik.

28. artikulua.– Helduarora Igarotzeko Programak.

1.– Helduarora Igarotzeko Programak desgaitasun larri bati lotutako hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleentzat dira, derrigorrezko eskolaldia amaitu ondoren Oinarrizko Lanbide Hezike-

tan sartzan ez direnentzat. Gehienez ere lau ikasturtetarako hartuko dira ikasleak orokorrean, 20 urte bete arte. Salbuespen gisa, eskolatzea 21 urtera arte luzatzeko baimena eman ahal izango da, baldin eta irakasle-taldeak uste badu Helduarora Igarotzeko Plan Pertsonalizatuan ezarritako oinarrizko kompetentziak lortu ditzaketela.

2.– Programa horiek Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan eta Hezkuntza Bereziko ikastetxeetan emango dira; berariazko programazioa izango dute, ikastetxearen hezkuntza-proiektuan integratua, eta ikasle bakoitzak Jarduera Plan Pertsonalizatua izango du. Plan horretan bilduko dira bizitzan hobeto moldatzeko, ingurune komunitarioan modu aktiboan sartzeko, laneratzeko eta ongizate pertsonalerako beharrezkoak diren kompetentzia espezifikokoak eta zeharkakoak bermatuko dituzten helburuak. Programak ikasgela ireki gisa garatuko dira, hezkuntza-komunitatean adin bereko ikasleekin sartzeko.

3.– Helduarora Igarotzeko Programek, hezkuntza-erantzuna diseinatu eta gauzatzeko, kontuan hartuko dituzte ingurunean dauden eta helduen bizitzarako garrantzitsuak izango diren gizarte- eta osasun-arloko zerbitzuak.

4.– Helduarora Igarotzeko Programak bi motatakoak izango dira:

a) Zereginen Ikaskuntzarako Programak. Desgaitasun intelektual larria edo moderatua duten eta kompetentzia espezifikokoak eta zeharkakoak lortu ditzaketen ikasleentzako programa espezifikokoak dira, eta, horiei esker, ikasle horiek enplegu babestu batean edo, laguntzarekin, ohiko lanpostu batean lan egin dezakete eta, neurrizko laguntza-mailarekin, bizimodu independentea izan dezakete komunitatean.

b) Autonomia Pertsonal eta Sozialerako Programak. Desgaitasun larria duten eta laguntza orokorrek behar dituzten ikasleentzako berariazko programak dira. Laguntza orokor horien artean hauek daude: lanerako zerbitzuak, bizitegi-unitateak, eguneko zentroak eta helduarroan autonomia eta ongizatea garatzeko laguntza pertsonalak.

29. artikulua.– Oinarrizko Heziketa Zikloak.

1.– Oinarrizko Heziketa Zikloak Oinarrizko Hezkuntzaren parte dira, Lehen Hezkuntzarekin eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzarekin batera. Lanbide Heziketaren prestakuntza-eskaintza osatzen dute, Erdi Mailako eta Goi Mailako Heziketa Zikloekin batera.

2.– Ziklo horiek, lehentasunez, lanbide-ikaskuntzekin bereziki motibatuta daudenentzat dira, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako kompetentziak ikasteko eta lortzeko aukera gehien lanbide-munduarekin lotutako ingurune batean duten ikasle horientzat.

3.– Oinarrizko Heziketa Ziklora sartzeko, honako baldintza hauek bete behar dira batera:

a) 15 urte beteta eduki behar dira, edo ziklora sartzan den urte naturalean bete behar dira.

b) Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako hirugarren maila egina izan behar da. Salbuespenez, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako bigarren maila egin ondoren ere sartu ahal izango da.

c) Orientazio Kontseiluan Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako irakasle-taldearen gomendioa jaso izana.

4.– Oinarrizko Heziketa Ziklo bateko modulu guztiak gaituz gero, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako graduatu titulua lor daiteke, bai eta espezialitateko oinarrizko teknikariaren titulua ere, eskuratutako lanbide-kompetentziak egiaztatzen dituena.

5.– Oinarrizko Heziketa Zikloek honako eremu hauetako ikasketak antolatuz erraztuko dute irteerako konpetentzia-profilean ezarritako konpetentziak eskuratzea:

- a) Komunikazioaren eta Gizarte Zientzien eremua. Barnean hartzen ditu Euskara eta Literatura, Gaztelania eta Literatura, Gizarte Zientziak eta Lanbide Hastapeneko Atzerriko Hizkuntza ikasgaien oinarrizko alderdiak.
- b) Zientzia Aplikatuaren eremua. Barnean hartzen ditu Matematika Aplikatuak eta Zientzia Aplikatuak ikasgaien oinarrizko alderdiak.
- c) Lanbide-eremua. Barnean hartu behar du, gutxienez, Lanbide Kualifikazioen Katalogo Nazionaleko 1. mailako kalifikazio bat lortzeko beharrezkoa den prestakuntza (katalogo hori Lanbide Kualifikazioei eta Lanbide Heziketari buruzko ekainaren 19ko 5/2002 Lege Organiakoaren 7. artikuluan ageri da).

6.– IV. eranskinean zehazten dira ikasleek Komunikazioaren eta Gizarte Zientzien eta Zientzia Aplikatuaren eremuetan lortu behar dituzten ikaskuntzak.

30. artikulua.– Baliabide eta material didaktikoak.

1.– Erabilitako material eta baliabide didaktikoek bat etorri behar dute dekretu honetan proposatzen den hezkuntza-eredu pedagogikoarekin. Ekitatearen, inklusioaren eta gizarte-kohesioaren printzipioei erantzun behar diete, eskola inklusiborako oinarria baitira.

2.– Diseinatutako eta sortutako baliabide eta material pedagogiko eta didaktikoek aurrera egiten utzi behar diete ikasle guzti-guztiei, eta proposamen dibertsifikatuak eskaini behar dizkiete irudikapenean, adierazpidean eta konpromisoan. Irizpide hauei jarraitu behar diete:

- a) genero-ikuspegia,
- b) aniztasun guztiekiko errespetua: genero-aniztasuna, afektibo-sexuala, kulturala, etnikoa...
- c) materialen eskuragarritasuna hobetzea eta areagotzea eta ikaskuntzarako eta komunikaziorako oztopoak minimizatzea eta ezabatzea,
- d) zorroztasun zientifikoa,
- e) hizkuntza-egokitasuna,
- f) ikaskuntzen pertsonalizazioa,
- g) euskarrien aniztasuna.

3.– Ikastetxeek autonomia izango dute Oinarrizko Hezkuntzan erabili beharreko material eta baliabide didaktikoak sortzeko eta aukeratzeko, indarrean dagoen araudian eta aurretik zehaztutako irizpideetan ezarritakoaren arabera.

4.– Hezkuntza Saileko Ikuskaritzak ikastetxeen hezkuntza-prozesuak aztertuko ditu eta ikastetxeek erabiltzen dituzten material eta baliabide didaktikoak dekretu honetan proposatzen den hezkuntza-ereduarekin bat datozen ebaluatuko, irakatsi eta ikasteko prozesua osatzen duten elementu guztiak gainbegiratzeko ohiko prozesuaren barruan.